

อังหะ

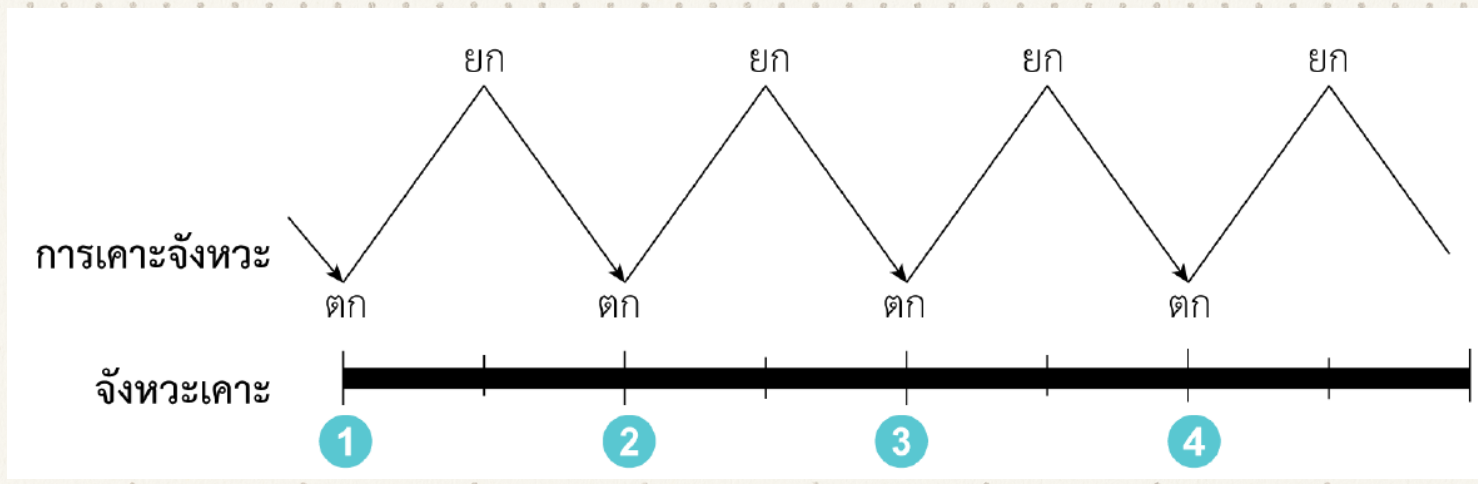
งานดนตรี และนันทนาการ
กองส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

จังหวะ คือช่วงเวลาที่ดำเนินอยู่ในขณะที่บรรเลงจะสิ้นสุดลงก็ต่อเมื่อจบ
บทเพลงนั้น ๆ แล้ว จังหวะมีหน้าที่คอยควบคุมการเคลื่อนที่ของท่วงทำนอง และแนว
ประสานเสียงต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน การเดินของจังหวะจะดำเนินไปอย่าง
สม่ำเสมอ จึงเปรียบเทียบจังหวะเหมือนกับเป็นชีพจรของดนตรี

1. จังหวะเคาะ (Beat)

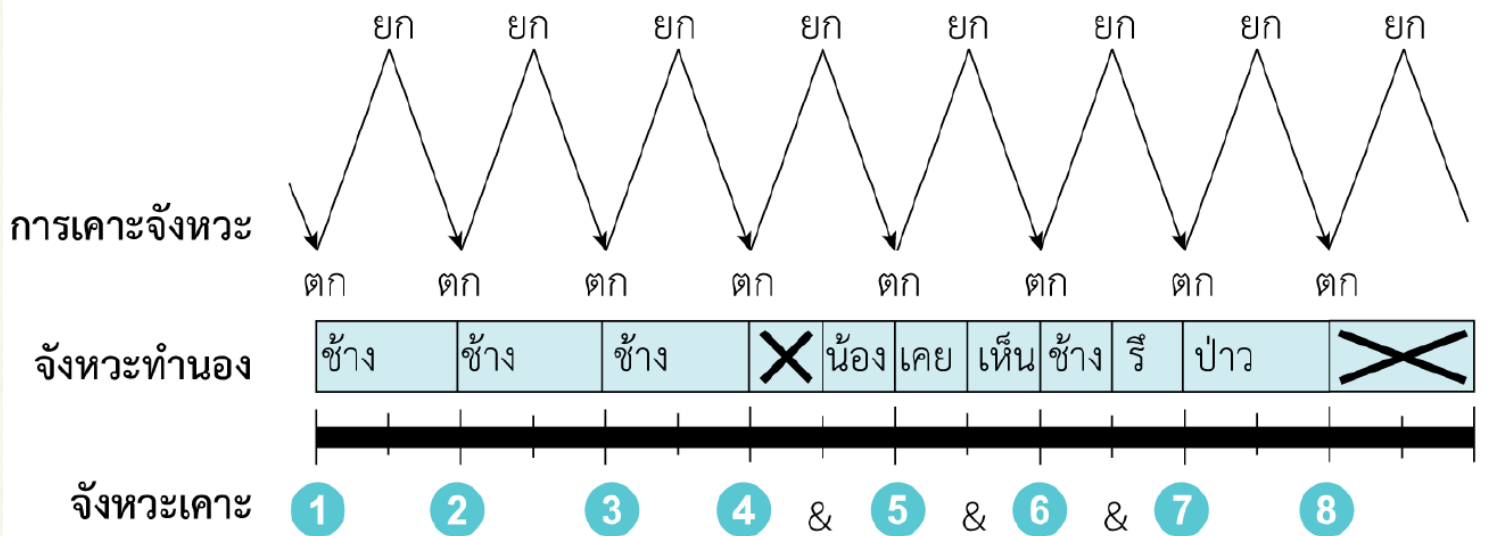
จังหวะเคาะ (Beat) เป็นหน่วยบอกช่วงเวลาของดนตรี ปฏิบัติโดยการเคาะ
จังหวะให้ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอขณะที่เล่นดนตรี จนกว่าจะจบบทเพลง

2. จังหวะทำนอง (Rhythm)

จังหวะทำนอง (Rhythm) เป็นช่วงเวลาที่เสียงดังออกมา มีทั้งเสียงสั้นเสียงยาวสลับกันไปหรือบางครั้งอาจสลับด้วยความเงียบด้วยก็ได้ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบทเพลง ความสั้น - ยาวของจังหวะทำนองใช้จังหวะเคาะเป็นเครื่องวัด

ตัวอย่างเพลง “ช้าง”

3. ความเร็วจังหวะ (Tempo)

ความเร็วจังหวะ (Tempo) หมายถึง ความเร็วของบทเพลงต่าง ๆ ที่อัตราความเร็วต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ประพันธ์เพลงผู้กำหนดว่าจะให้ความช้า - เร็ว เท่าไร อาจมีจังหวะเร็ว ปานกลาง หรือช้าก็ได้ แต่ต้องเคาะจังหวะให้ช่องของจังหวะห่างเท่ากันเสมอ ในทางปฏิบัตินั้นการกำหนดความช้า - เร็ว ของแต่ละคนนั้นไม่เท่ากันจึงมีผู้ประดิษฐ์เครื่องมือที่ใช้เคาะจังหวะขึ้นมา เรียกว่า “เมโทรโนม” (Metronome) เพื่อให้ใช้วัดว่าความช้า - เร็ว เท่าใดควรจะเคาะอย่างไรโดยการกำหนดเป็นค่าศัพท์ทางดนตรีดังนี้ เช่น

ศัพท์ดนตรีที่วัดด้วยความช้า-เร็วของการเคาะจังหวะ (Tempo)

คำศัพท์	อัตราความช้า-เร็วของการเคาะจังหวะต่อ 1 นาที (bpm)	ความหมาย
Larghissimo	20	ช้ามาก ๆ
Grave	25-45	ช้าและขึงขัง
Lento, Largo	40-60	อย่างช้า ๆ
Larghetto	60-66	ช้า
Adagio	66-76	ช้า ๆ และมั่นคง
Andante	76-108	ช้าพอประมาณ เท่าจังหวะเดิน
Andation	80-108	เร็วกว่า Andante เล็กน้อย
Moderato	98-102	ปานกลาง
Allegretto	102-110	ค่อนข้างเร็ว
Allegro	120-156	เร็ว, รวดเร็ว
Vivo, Vivace	156-176	เร็วแบบมีชีวิตชีวา, ร่าเริง
Presto	168-199	เร็วมาก
Prestissimo	200++	เร็วมาก ๆ

